

María José Zanón

BRUIXES & FÚRIES

María Penalva

Alissia

CENTRE
OVIDI
MONTLLOR
A. I. C. C.

CENTRE OVIDI MONTLLOR

María José Zanón

BRUIXES & FÚRIES

María Penalva
Alissia

Projecte d'Investigació Artística

CENTRE OVIDI MONTLLOR

ARTS PLÀSTIQUES

CONSELL ASSESSOR:

Armand Alberola
Manuel Boix
Romà de la Calle
Fernando Castro
Carles Cortés
Tomàs Llorens
Miquel Navarro
Santi Pastor
Wences Rambla
Isabel-Clara Simó
Josep Sou
Feliu Ventura
Vicent M. Vidal

DIRECCIÓ:

Antoni Miró

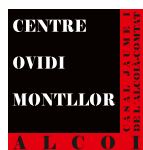
Autor: Antoni Miró

Títol: Faré vacances 2012

Tècnica: Corten 500x240x42

Lloc: Passeig Ovidi Montllor

Col·labora i Patrocina:

Sabadell
Fundació

© AMB-DISSENY

© CENTRE OVIDI MONTLLOR

© DELS AUTORS

EDITA:

AJUNTAMENT D'ALCOI

TRADUCCIÓ: XIMO VICTORIANO

MAQUETACIÓ: AMB, AGA i DUPLA

DIPÒSIT LEGAL: A 426-2019

GRÀFIQUES ALCOI S.L.U.

ELS AUTORS CEDEIXEN VOLUNTARIAMENT ELS DRETS DE REPRODUCCIÓ

MARÍA PENALVA
ALISSIA
BRUIXES & FÚRIES

Bruixes i Fúries és un projecte d'investigació teoricoartístic, en què Alissia (María Penalva) pretén oferir una lectura artística crítica de la figura de la **bruixa**, és a dir, l'heretada i transmesa en els clàssics literaris i poètics grecollatins. Alissia afirma, des dels seus textos i dibuixos, que els estereotips vigents de masculinitat i feminitat de la cultura occidental van ser creats dins de les primeres narracions de la mitologia grecollatina i els reinterpreta desposseint-los d'eixe significat pejoratiu.

La figura de la bruixa, amb totes les seues connotacions negatives, és completament actual ja que estem vivint una nova edat mitjana en què torna a existir la **caça de bruixes** tant en un sentit metafòric polític, com en el sentit més literal de violència i assassinats de dones acusades, avui en dia, de bruixeria. I vindica la figura de les **Fúries** com a eixes deesses mitològiques que defensen totes les dones, bruixes o no, i que intenten actualitzar el dret matriarcal perdut fa segles.

Seguint el fil de **Federicci**, Alissia ens planteja una lectura alternativa de la figura de la bruixa en clau feminista des de la interpretació artística. És a dir, pretén col·locar-nos en un altre angle a l'hora de revisar i recrear els antics textos heteropatriarcal i reinterpretar-los críticament, per a apropiarnos de les nostres històries (les de les dones), tradicionalment contades per homes, i que transcriuen, fins als nostres dies, la por de l'home grec al poder i la saviesa femenins entrellaçat amb els relats de figures femenines impossibles o màgiques.

Aquesta sèrie de creacions s'engloben dins d'una altra més àmplia denominada *#monstruas*, en què fa uns anys proposava una revisió teòrica i artística dels mites de monstres femenins que perviuen als nostres dies. Ara, l'artista n'amplia l'estudi a altres "monstruas" i emprén la relectura d'aquelles que sense ser deesses, però tampoc humanes, són considerades monstres: les bruixes.

És difícil de digerir que avui dia es mantinguen determinats arquetips femenins com el de *bruixa* o *fetillera*. I Alissia, a través de la seua obra, gràfica, plàstica, escultòrica, audiovisual i literària, reivindica un model de dona que no té res a veure amb eixos arquetips, i ens ho mostra amb aquesta exposició que, en definitiva, és una forma d'empoderar-se (-nos) les dones. En aquest cas, reivindica la figura de les bruixes, en la seua faceta de científiques, botàniques i coneixedores del cos femení (comares), com a dones lliures sexualment (llibertat de triar els nostres objectes de desig) o físicament (llibertat de triar si ens reproduïm o no) i, de passada, es permet la llicència de suggerir al DRAE una nova accepció del terme "bruixa", perquè complete les accepcions despectives respecte del gènere femení que usen actualment. Suggeriment al qual em sume:

“...Figura que s'escapa dels models de
FEMINITAT HEGEMÒNICS I
ES RESISTEIX AL CONTROL DE LA SEUA SEXUALITAT,
A LA REPRESSIÓ DEL SEU INTEL·LECTE I AL
CONTROL DE LA SEUA LLIBERTAT...”

María José Zanón
Doctora en Art
Facultat de Belles Arts
Universitat Miguel Hernández

Treball amb ISBN: 978-84-09-14223-1, desenvolupat en el màster d'Estudis Culturals i Arts Visuals (Perspectives Feministes i Cuir/Queer) de la Universitat Miguel Hernández, gràcies a la beca finançada per IMIO (subvencions per a la realització de postgraus d'estudis de gènere 2018) Secretaria de Estado de Igualdad.

Per a l'home i a les
També per a la resta:
Tant de bé que mai
se m'acabin les idees.

MAR: Tècnica mixta: tinta sobre paper Canson, 250 grams.

BRUIXES

Segons el diccionari de la RAE, el terme 'bruixa' és d'origen grecollatí i en la seua accepció femenina es llegeixen aquestes definicions:

*5.f. En els contes infantils
o relats folklòrics, dona
lletja i malvada, que té
poders màgics i que,
generalment, pot volar
muntada en una escombra.*

BRUIXA: Tècnica mixta: tinta i collage sobre paper Canson, 250 grams.

*6.f. Dona que sembla
pressentir què hi passarà.*

*7.f. col·loq. Dona d'aspecte
repulsiu.*

FETILLERA: Tècnica mixta: tinta i collage sobre paper Canson, 250 grams.

8. f. col·loq. Dona malvada.

HARPIA: Tècnica mixta: tinta i collage sobre paper Canson, 250 grams.

Alicia
2019

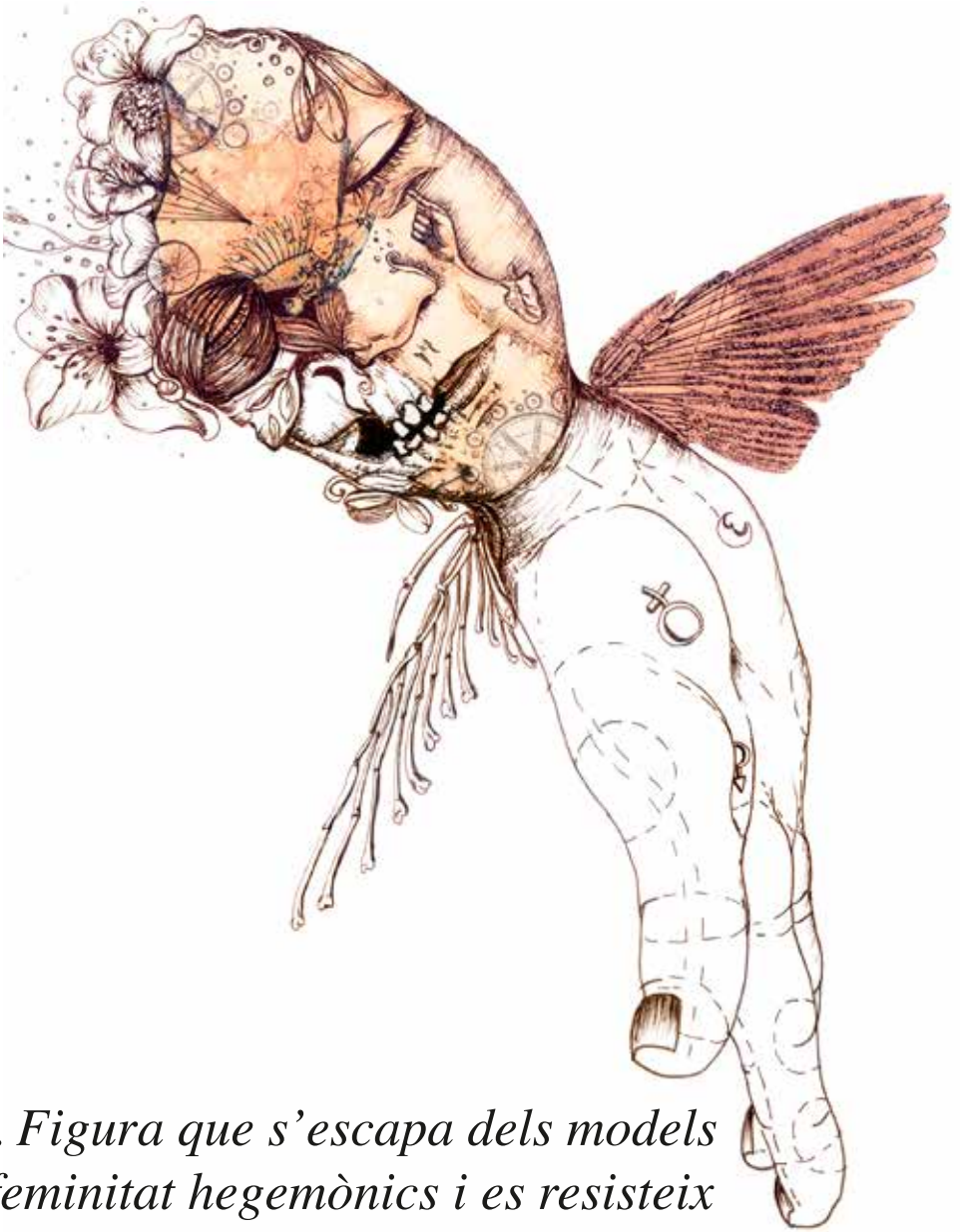
En resum, segons el DRAE
i l'ESPASA CALPE, bruixa és
sinònim de:

FETILLERA = HARPIA = MALVADA =
LLETJA = REPULSIVA

Ens agradaria proposar l'ACCEPCIÓ NÚMERO 9 al Diccionari de la Reial Acadèmia perquè unisca i complete el significat del terme BRUIXA, incloent-hi aquelles dones que al llarg dels temps, passats i futurs, s'han destacat per ser

independents, lliures, botàniques, científiques,
intel·ligents, mèdiques...

9. f. Figura que s'escapa dels models de feminitat hegemònics i es resisteix al control de la seua sexualitat, a la repressió del seu intel·lecte i al control de la seua llibertat.

LLIURE: Tècnica mixta: tinta i collage sobre paper Canson, 250 grams.

ROSA: Tècnica mixta: tinta, grafit, aquarel·la i collage sobre paper Super Alfa.

RUDA: Tècnica mixta: tinta i collage sobre paper Canson, 250 grams.

ALISSIA: Tècnica mixta: tinta, grafit, aquarel·la i collage sobre paper Super Alfa.

FLOR DEL VENT: Tècnica mixta: tinta sobre paper Canson, 250 grams.

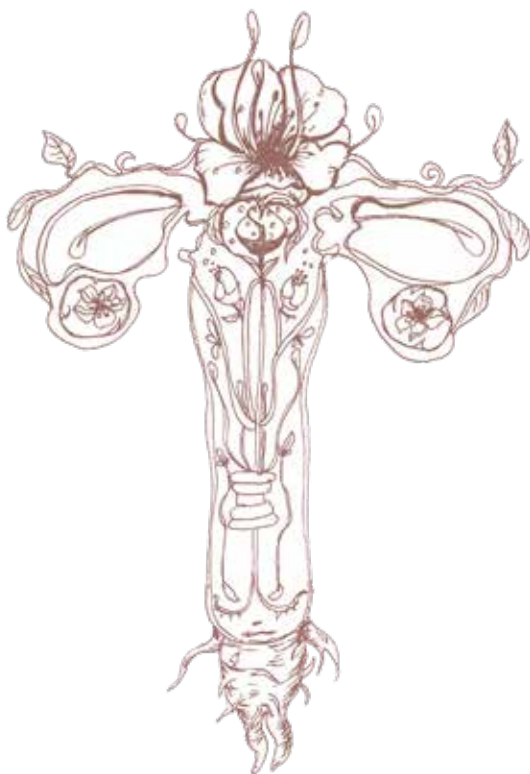

ÉRICA: Tècnica mixta: tinta, grafit, aquarel·la i collage sobre paper Super Alfa.

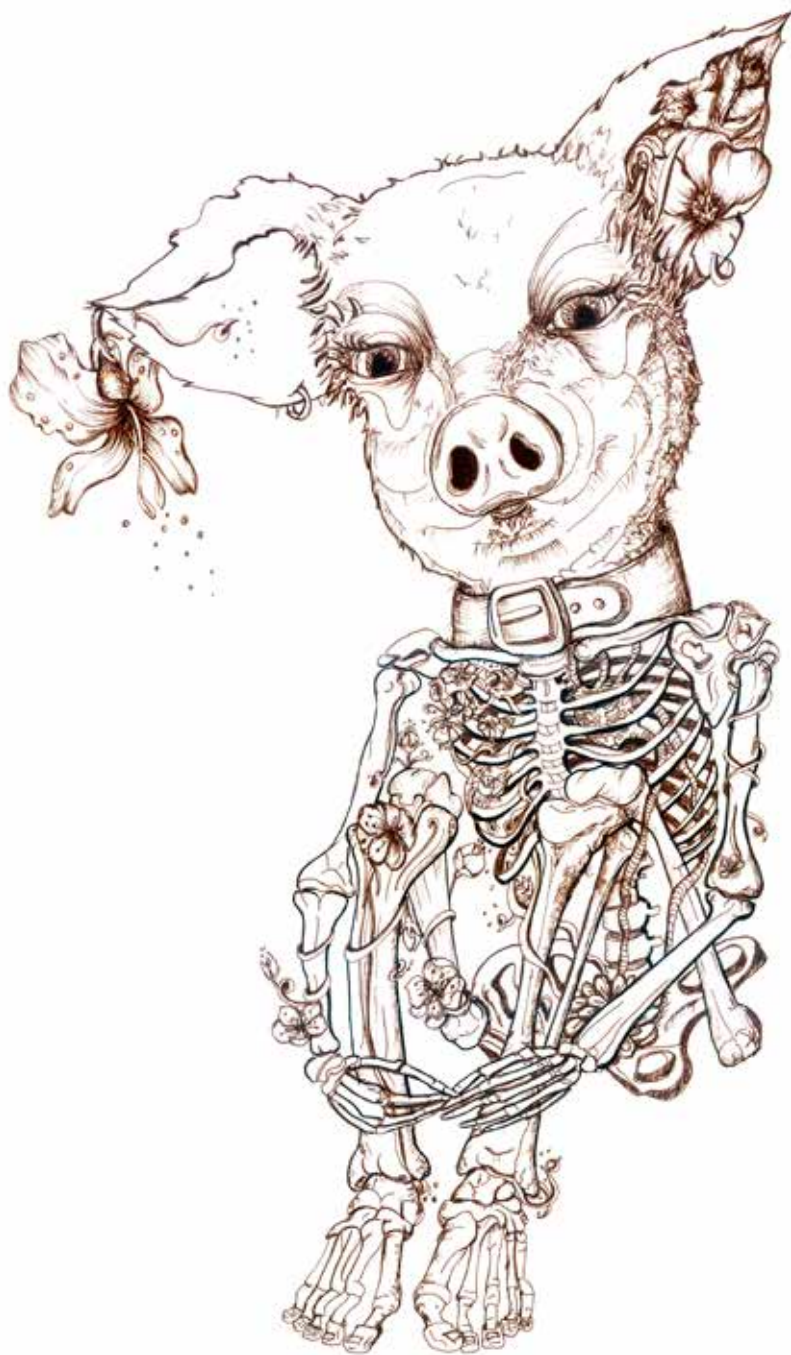

ROMERO: Tècnica mixta: tinta sobre paper Canson, 250 grams.

LA BRUIXA DEESSA PRIMIGÈNIA

ARMA: Tècnica: tinta sobre paper Canson, 250 grams.

ODISSEU: Tècnica: tinta sobre paper Canson, 250 grams.

Sèrie BRUIXES PRIMIGÈNIES

BRUIXA
QUEER
PODER SOCIAL
PODER MÀGIC
PODER ECONÒMIC
CONTROL DEL COS
CONTROL DELS AFFECTES
RESISTÈNCIA ANTICOLONALISTA

CIRCE

CIRCE: Tècnica mixta: tinta i collage sobre paper Canson, 250 grams.

Sèrie BRUIXES PRIMIGÈNIES

VLIXES: Tècnica mixta: tinta sobre paper Canson, 250 grams.

TOT L'ANY,
TOT EL TEMPS
TOTS SOM VÍCTIMES.

25 novembre, Dia Internacional CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE
#furies i benefactors
#totessomvíctimes

*FÚRIES: Tècnica mixta:
tinta sobre paper Canson*

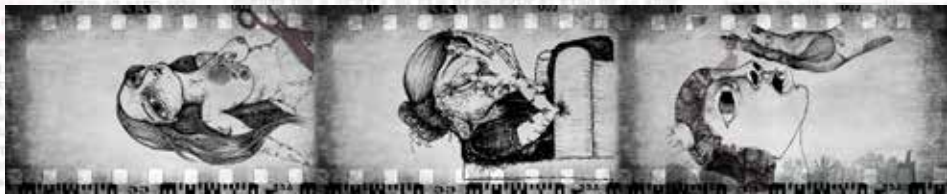
Sèrie Fúries

VOLUMS

Processos:

- Escultura de bronze fosa a la cera perduda, tècnica de gresol fusible...
- Escultures amb argila negra i blanca.

Instal·lació #furies i benefactors

Instal·lació #totessomvíctimes

Processos instal·lació audiovisual: #nosotrasoscreemos #somosfurias #contralaviolenciadegènere, #noviembre2019. Font: llista de víctimes de la violència de gènere: Femicidios.net.

Un esbart (ESTOL) de mil pardals
destrossa la collita de GIRA-SOLS.
L'OMBRA, la VIOLÈNCIA, la MORT,
existien, o això assegurava la petita.

Però, quin crèdit se li pot donar a una dona?

No és bo despertar les **Fúries**,
les benefactors,
No hi ha atac més cruel,
que el d'aquell
que no troba
el seu lloc,
el **VIOLADOR**.

No es pot tornar a lligar
el desig DESORDENAT.
Però sí, lligar de nou
el DESNUAT

totes som **GERMANES**
totes som **VÍCTIMES**
totes morim una mica.

#yositecreo

Instal·lació Audiovisual #fúries i benefactors: Tinta, Photoshop, Premiere

Alissia es defineix com a “autora i perpetradora de mons paral·lels i trastocats” mitjançant la paraula i/o la imatge en diferents suports: llenç, fanzines, cartelleria, editorial, audiovisual o tèxtil. Alissia quan escriu és María Penalva.

Alissia, professionalment, treballa dins de l'àmbit de la investigació sobre Art, la docència i el gènere a la Facultat de Belles Arts de la Universitat Miguel Hernández d'Elx.

EXPOSICIONS (2018-2019)

Individuals

- 2019, al març, **#Furias y benefactoras**, Sala Pablo Lau de la Casa Cultural de Sant Joan d'Alacant. Comissariada per María Marco Such, doctora en Art per la Universitat de València. Prologada per Juan Fco. Martínez Gómez de Albacete, doctor en Art de la Universitat Miguel Hernández.
- 2018-2019. De novembre a gener, **Vagina Desdentata**, a la Sala Juana Francés de la Seu Universitària Ciutat d'Alacant. Universitat d'Alacant. Prologada per María José Rodríguez Jaume, vicerectora de Responsabilitat Social, Inclusió i Igualtat de la Universitat d'Alacant.
- 2018. De gener a març, seleccionada en concurrència competitiva, **Bestiarium Femeineum**, a la Casa de Cultura del Campello. Prologada per Isabel Tejada, doctora en Art de la Universitat de Múrcia.

Col·lectives

- 2019. De febrer a abril, **Intangibles, narracions de l'absència**, a la sala d'exposicions del Casal Ovidi Montllor, Alcoi. Comissariada per María Marco Such.
- 2018. De març a juliol, obra, **Bestiarium Femeineum**, seleccionada en concurrència competitiva en la XII convocatòria d'Arts Plàstiques Mulier, Mulieris del MUA. Alacant.
- 2018. Al Gener, Exposició 1a Mostra d'Art Social Unesco Alcoi. Col·lectiva amb Toni Miró.

PREMIS

- 2019. Al juliol. Contracte en concurrència competitiva a la UMH, com a Personal Investigador i Predoctoral en Art i Gènere per la Generalitat Valenciana i la Unió Europea.
- 2019. Al juny. Beca de l'Institut de la Dona en concurrència competitiva en el màster de Cultura Visual i Arts Visuals amb perspectiva feminista de la UMH.
- 2018-2019. Artista resident a l'IES Andreu Sempere, Alcoi. Xarxa d'Escoles Unesco.
- 2018. Premi Subvenció Inici Investigació UMH. Facultat de Belles Arts, Altea.
- 2018. Al gener, exposició **Bestiarium Femeineum** seleccionada en la XII convocatòria d'Arts Mulier, Mulieris del MUA, UA.
- 2017-2018. Al desembre, Premi de Logotip Crowdfunding Universitat d'Alacant.
- 2017-2018. Al novembre, Premi d'Il·lustració per a la Imatge del Vuit de Març, X Aniversari de les Polítiques d'Igualtat de la UA.

ACADÈMIC

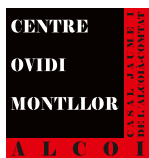
- 2019. Títol Oficial Màster Universitari en Estudis Culturals i Arts Visuals, perspectives feministes i queer. UMH.
- 2018. Títol Oficial Màster Universitari en formació de Professorat en ensenyaments Plàstics i Visuals. UMH.

www.alissia.es

mpenalvaleal@gmail.com

PUBLICACIONS DEL CENTRE OVIDI MONTLLOR

- 2002 1. ANTONI MIRÓ. Sota l'asfalt està la platja. (o el Molinar)
- 2003 2. CHO SANG-HYUN. L'inexpressionisme (Itinerant 2003-2004)
 3. JORDI VILA. El soroll de món.
 4. MÓN D'ANTONI MIRO. (Itinerant 2003-2004)
 5. DE PAPER. Col·lectiva. (Itinerant 2003-2004)
 6. SENTO MASIA. Renasentisme (Itinerant 2003-2004)
 7. EUSEBI SEMPERE. Serigrafies. (Itinerant 2003-2004)
- 2004 8. JOAN PERIS. Textures de temps.
 9. L'OVIDI CANTANT. Imatges i texts.
 10. ROC CANDELA. De dalt a baix.
 11. BRUNO RINALDI. Les arrels d'Europa. (Itinerant)
 12. ALCOIANS I NO. Col·lectiva.
 13. ART DELS 70. Col·lectiva. (Itinerant 2004-2005)
- 2005 14. RAMON PÉREZ CARRIO. Paisatges de la Bretanya.
 15. ANTONI MIRÓ. A l'Ovidi. (Itinerant)
 16. AL VOLTANT DE L'OVIDI. Col·lectiva.
 17. IMATGES DE L'OVIDI. Col·lectiva.
 18. LLUIS SANUS. Anatomies i nova taumàquia.
 19. JOLANTA STUDZINSKA. Alcoi-Lublin.
- 2006 20. L'AIGUAFORT. Col·lectiva. (Itinerant)
 21. DES DE L'HAVANA. Rafael Acosta i Alberto Sauri.
 22. RAFAEL AMORÓS. Ser pensar fer conviure.
 23. DAVID PASTOR. Hores i menuts.
 24. PEP CANTÓ. Pintures d'un hivern obscur.
 25. JOAN MIRÓ. Femmes.
 26. EDUARD CORBI. L'altre jo L'altre Alcoi.
- 2007 27. RAFAEL ARMENGOL. La Cambra degli Sposi.
 28. ENRIQUE PIÉ. De la terra ignota, a la terra perduda.
 29. ALEXANDRE SOLER. Somnis i malsons.
 30. RAMON MOLINA. Finestres.
 31. JOSEP GRAU GARRIGA. Dibuixar (Itinerant).
 32. AURELIA MASANET. De lleugers paisatges dormits en l'aire.
 33. BEATRIZ RICO. Cares i Creus.
 34. MÓNICA JOVER CALVO. Paisatges en la memòria.
- 2008 35. NÚRIA FUSTER. Appomattox.
 36. VANESSA PALACIOS I PASCUAL. Des de la intimitat.
 37. MILA GÓMEZ I VITÓRIA. Joies del S. XX i XXI.
 38. JOLANTA STUDZINSKA. Ciutats.
 39. EDUARD. Xelo, a la memòria.
 40. LASTRES. La pel·lícula del temps.
- 2009 41. Mª LLUISA PÉREZ. Des de la melangia de la memòria.
 42. ARCADÍ BLASCO. Innovador de l'art i la tècnica ceràmica.
 43. JOSEP SOU. El bosc de les paraules.
 44. XAVIER PÉREZ VAQUER. Darrers Retrats.
 45. XIMO CANET. Sàfira, canyella... diàlegs íntims amb les espècies.
 46. JOAN BENNÀSSAR. Camí de llenaire.
- 2010 47. CHO SANG-HYUN. Pintures-Monotips.
 48. XAVI CARBONELL. My son can do it, too.
 49. GERARD GIMONA. Antologia personal.
 50. MIQUEL MARTÍ I POL I ANTONI MIRÓ. Mirades creuades.
 51. MATEU GAMON. L'instant de la llum.
 52. TOT RECORDANT VICENT MOYA. Homenatge.
- 2011 53. JAUME ROCAMORA. Encast determinant.
 54. ANGEL A MALYSHEVA / FRANCESC PIERA. Caleidoscopi.
 55. HANAMARU CHAKI. La cançó d'un somni.
 56. JORDI VILA LLACER. Infinitud.
 57. FERRAN GISBERT CARBONELL. Hores.
 58. JUST CUADRADO. En la memòria (homenatge).
- 2012 59. CRISTINA ESCAPE. L'essencial és invisible.
 60. OVIDI 70 ANYS. Antoni Miró.
 61. D. MILLAN. Art Variat.
- 2013 62. ANTONI MIRO. Transeünts.
 63. WENCES RAMBLA. Paisatges de la Ment.
- 2014 64. ORFEU I PARIS. Animes perdudes.
 65. VANESSA PALACIOS. Mirades.
 66. DAVID PASTOR. Vermell 24.
 67. RUBEN FRESNEDA. Alfanumèrics
 68. TINO PLÀ. Nus
- 2015 69. ART JOVE ALCOIÀ. Generació XXI (Homenatge a Ovidi).
 70. Mª LLUISA PÉREZ I DÍDAC BARQUERO. Mirades.
 71. DORI CANTÓ. La bellesa i la vellesa.
 72. NEUS BOU. Construcció de la identitat.
 73. EDUARD CORBÍ. L'espai del silenci.
- 2016 74. VERÓNICA LORENZO. L'altra mirada.
 75. L'OVIDIPOPULAR. 20 Aniversari. Antoni Miró.
 76. XIMO CANET. Els colors de les paraules.
 77. XAVIER MOLLÀ. Etèria.
 78. CARTELLS TRACTAT D'ALMISRÀ. Col·lectiva.
- 2017 79. PAU SELLES ALOS. Idea de paisatge.
 80. A. MONER/S. CARRATALA. Els cossos agredits.
 81. JORDI VILA. Extracció.
 82. JUANI RUIZ. Instants.
 83. RODOLFO TORRES. Un home que fa en el Sud.
- 2018 84. METÀFORA. Encenalls de Poesia Visual.
 85. LLUÏSSA FUSTER. Trajectòria artística.
 86. PETER BURKE. Un món únic.
 87. MAURE PASTOR. Construccions humanes.
 88. MIQUEL NAVARRO. Dibuixos.
 89. LLIBRES OBJECTE. Eines d'Art.
- 2019 90. INTANGIBLES. Col·lectiva.
 91. INVISIBLES. Grup Matèrics.
 92. EDUARDO MIER. Marea negra.
 93. MARIA PENALVA. Brujas & Furias.

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

ALICANT 03010 ALCOI
ALICANT 03010 OTOS

Sabadell
Fundació

BRUIXES & FÚRIES

María Penalva

Alissia

Alcoi, 1 Octubre - 29 Novembre 2019

Col·labora i Patrocina:

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

AJUNTAMENT D'ALCOI

ACCIÓ CULTURAL
DEL PAÍS VALENCIÀ

Sabadell
Fundació

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTOS